

द्वितीय पाठः

क्रियापदानि

- १ खेल २ कुरु ३ गम् गच्छ
४ आ गम् आगच्छ ५ खाद् खाद ६ क्रीड् क्रीड

dvitiya pāṭhaḥ = **Second Lesson**

kriyāpadāni = **verbs**

- 1 khela = **play** 2 kuru = **do, perform, make, act**
3 gam gaccha = **go** 4 ā gam āgaccha = **come**
5 khād khāda = **eat** 6 kṛīḍ kṛīḍa = **play**

शब्दाः

- १ तत्र २ अत्र ३ कार्यम् ४ अभ्यासः
५ व्यायामः ६ मोदकम् ७ ओदनम् ८ शीघ्रम्
९ सत्वरम् १० गृहम् ११ उद्यानम् १२ भोजनम्
१३ अपि १४ च

śabdāḥ = **words**

- 1 tatra = **there** 2 atra = **here**
3 kāryam = **work** 4 abhāsaḥ = **study**
5 vyāyāmaḥ = **physical exercise**
6 modakam = **sweet ball** 7 odanam = **boiled rice**
8 śīghram = **quickly** 9 satvaram = **immediately**
10 gṛham = **home, house** 11 udyānam = **garden, park**
12 bhojanam = **meals** 13 api = **also, but**
14 ca = **and**

वाक्यानि

१ तत्र क्रीड	२ त्वं अत्र खेल	३ कार्यं कुरु
४ आलस्यं मा कुरु	५ तत्र शीघ्रं गच्छ	६ अत्र आगच्छ
७ प्रथमं व्यायामं कुरु	८ पश्चात् भोजनं कुरु	९ मोदकं खाद
१० ओदनं अपि खाद	११ उद्यानं गच्छ	१२ गृहं सत्वरं आगच्छ

vākyāni

- 1 tatra krīḍa = **Play there.**
- 2 tvam atra khela = **You play here.**
- 3 kāryam kuru = **Perform duty.**
- 4 ālasyam mā kuru = **Do not act idly.**
- 5 tatra śīghram gaccha = **Go there quickly.**
- 6 atra āgaccha = **Come here.**
- 7 prathamam vyāyāmaṁ kuru = **First perform exercise.**
- 8 paścāt bhojanaṁ kuru = **Take meals afterwards.**
- 9 modakaṁ khāda = **Eat a sweet ball.**
- 10 odanam api khāda = **Also eat boiled rice.**
- 11 udyānam gaccha = **Go to the garden.**
- 12 gṛham satvaram āgaccha = **Come home immediately.**

अभ्यासः Exercise

आङ्ग्लभाषावाक्यानि संस्कृत भाषायां अनुवादनं कुरु ॥

āṅglabhāṣā vākyāni saṁskṛta bhāṣāyām anuvādanaṁ kuru |

Translate into Sanskrit:

1 You take meals.	2 Afterwards you work.
3 You take exercise.	4 Afterwards eat a sweet ball
5 Go to the garden.	6 Afterwards play there.
7 Come here.	8 Do not go home.
9 Work quickly.	10 Do not go there.

- 11 Do not come here. 12 Afterwards go home.
13 Do not go to the garden. 14 Take meals quickly
15 Eat a sweet ball and biled rice. 16 Work also.
17 Also perform exercise and study. 18 Write a letter and read a
book. 19 Eat sweet ball and drink milk. 20 Write clear alphabets.

Replace English words with Sanskrit.

- 1 Do not खाद boiled rice. 2 Do not कुरु meals.
3 गच्छ there quickly. 4 कुरु work quickly.
5 Do not कुरु meals quickly. 6 Also गच्छ home
7 Do not खाद there. 8 You also खाद .
9 Do not आगच्छ there. 10 गच्छ there quickly.
11 पिव clean water. 12 पिव sweet milk.
13 पठ quickly a letter. 14 लिख a letter.
15 Also पठ a book.

Replace the English words with Sanskrit:

- 1 Do not **khāda** boiled rice. 2 Do not **kuru** meals.
3 **gaccha** there quickly. 4 **kuru** work quickly.
5 Do not **kuru** meals quickly. 6 Also **gaccha** home
7 Do not **khāda** there. 8 You also **khāda** .
9 Do not **āgaccha** there . 10 **gaccha** there quickly.
11 **piba** clean water. 12 **piba** sweet milk.
13 **paṭha** quickly a letter. 14 **likha** a letter.
15 Also **paṭha** a book.

Answers for exercises in Lesson # 2

१ भोजनं कुरु । २ पश्चात् कार्यं कुरु । ३ त्वं व्यायामं कुरु । ४ पश्चात् मोदकं खाद ।

५ उद्यानं गच्छ । ६ पश्चात् तत्र क्रीड । ७ अत्र आगच्छ । ८ गृहं मा गच्छ ।

९ कार्यं शीघ्रं कुरु । १० तत्र मा गच्छ । ११ अत्र मा आगच्छ । १२ पश्चात् गृहं गच्छ ।

१३ उद्यानं मा गच्छ । १४ शीघ्रं भोजनं कुरु । १५ मोदकं च ओदनं खाद ।

१६ कार्यं अपि कुरु । १७ अभ्यासं च व्यायामं अपि कुरु । १८ पत्रं लिख पुस्कं च पठ ।

१९ मोदकं खाद दुग्धं पिव । २० स्वच्छं अक्षरं लिख ।

1 bhojanam kuru | 2 pascat karyaam kuru | 3 tvam vyayamam kuru |

4 pascat modakam khada | 5 udyanam gaccha | 6 pascat tatra kriida |

7 atra agaccha | 8 grham ma gaccha. | 9 karyaam shighram kuru |

10 tatra ma gaccha | 11 atra ma agaccha | 12 pascat grham gaccha |

13 udyanam ma gaccha | 14 shighram bhojanam kuru |

15 modakam ca odanam khada | 16 karyaam api kuru |

17 abhyasam ca vyayamam api kuru | 18 patram likha puskam ca

patha | 19 modkam khada dugdham piba | 20 svaccham aksharam

likha |

१ मा खाद ओदनम् । २ मा कुरु भोजनम् । ३ गच्छ तत्र शीघ्रम् । ४ कुरु कार्यं शीघ्रम् ।

५ मा कुरु भोजनं शीघ्रं । ६ अपि गच्छ गृहं । ७ मा खाद तत्र । ८ त्वं अपि खाद ।

१० गच्छ तत्र शीघ्रम् । ११ पिव स्वच्छं जलम् । १२ पिव मधुरं दुग्धम् । १३ पठ शीघ्रं पत्रम् ।

१४ लिख पत्रम् । १५ अपि पठ पुस्तकम् ।

1 ma khada odanam | 2 ma kuru bhojanam | 3 gaccha tatra shighram |

4 kuru karyaam shighram | 5 ma kuru bhojanam shighram | 6 api gaccha grham |

7 ma khada tatra | 8 tvam api khada | 9 ma agaccha tatra |

10 gaccha tatra shighram | 11 piba svaccham jalam | 12 piba madhuram dugdham |

13 patha shighram patram | 14 likha patram | 15 api patha pustakam |